Evaluering af proces for Budget 2027

Drøftelse på udvalgsmøder i november måned

Indhold

- Syddjurs Kommunes overordnede principper for budgetlægningen

- Evaluering af proces og tidsplan

- Evaluering af indholdsmæssige elementer og værktøjer der stilles til rådighed i budgetlægninen

Syddjurs overordnede principper for budgetlægningen

- Byrådet er omdrejningspunkt for budgetlægningen, idet de fleste drøftelser frem til og med budgetseminaret sker i det samlede Byråd, og spørgsmål og svar til budgetoplægget sker med deltagelse af det samlede Byråd
- Budgetoplægget fra direktionen, der indgår i budgetkataloget der gennemgås i slutningen af august, udarbejdes med udgangspunkt i den økonomiske politik, der er vedtaget af byrådet
- Ved 1. behandlingen tager Økonomiudvalgets budgetforslag udgangspunkt i budgetoplægget fra direktionen, og fokus for processen er derfor udarbejdelsen af en budgetaftale med ændringsforslag til 2. behandlingen

→ **Byrådet har en central rolle i budgetprocessen**

→ **Budgetoplægget udarbejdes med afsæt i en økonomisk politik**

→ **Budgetoplægget er administrativt.**

→ **Gruppe af forhandlere fra alle partier. 4 forhandlings-møder**

Syddjurs KOMMUNE

Tidsplan

- Introduktionskurser med baggrund i start på ny byrådsperiode
- Arbejde med anlægsplan, omstillingskatalog og resultatmål før sommerferien
- Tidsfrist for politiske forslag der ønskes fagligt og økonomisk belyst i starten af juni måned
- Omstillingskatalog sendes i høring tidligt efter sommerferien og små to uger før budgetkatalog gennemgås for byrådet
- Budgetkataloget/direktionens oplæg gennemgås i den sidste del af august og går videre som økonomiudvalgets budgetforslag
- Borgermøde en uge efter gennemgang af budgetkatalog og en uge før budgetseminaret
- Frist for høringssvar sat i starten af september før de politiske forhandlinger starter
- Møder med HU undervejs i processen

FU	ØK	Byråd	Øvrige	Emner	Beskrivelse
	21/01	28/01		Overordnet tidsplan	Godkendelse af tidsplan for arbejdet med Budget 2027.
03-04/02	18/02			Orientering om 10-årig anlægsplan	Fagudvalg og Økonomiudvalg orienteres om de anlæg, der er i den 10-årige anlægsplan.
03-04/02	18/02			Budgetproces og omstillingskatalog	Generel introduktion om budgetprocessen til fagudvalgene. Orientering om tidsplan for omstillingskataloget, måltal og drøftelse af mulige idéer til kataloget.
14-15/04	22/04			Omstillingskatalog	Midtvejsstatus for arbejdet med omstillingskataloget.
		27/04		Introduktionskursus, del 1	Introduktionskursus til hele Byrådet om økonomi og budget
11-12/05	20/05			Drøftelse af anlægsbudget	Fagudvalg og Økonomiudvalg drøfter politiske emner til anlægsområdet med udgangspunkt i Budget 2026.
		20/05		Møde med HU	Møde mellem Byråd og Hovedudvalg.
	20/05	27/05		Økonomisk politik	Fastlæggelse af pejlemærker for kommunens økonomiske politik til brug for Administrationens arbejde med Direktionens budgetoplæg.
	20/05	27/05		Orientering om forudsætninger for befolkningsudvikling	Økonomiudvalg og Byråd orienteres om prognosen for befolkningsudvikling, der bruges til demografiske puljer i forbindelse med budgetlægningen for 2027 m.v.
		03/06		Introduktionskursus, del 2	Introduktionskursus til hele Byrådet om økonomi og budget
			04/06	Politiske forslag til administrativ kvalificering	Tidsfrist for at partierne fremsender politiske forslag, der ønskes fagligt og økonomisk belyst i forhold til eventuelt at indgå i prioriteringsværktøjet til budgetseminaret.
09-10/06	17/06			Drøftelse af resultatmål	Drøftelse af resultatmål for 2027 på fagudvalgsområderne og økonomiudvalgets område.
	17/06			Drøftelse af nøgletal	Drøftelse af udgiftsniveauer med udgangspunkt i regnskabstal for kommunerne i 2025.
	17/06	24/06		Aftale mellem KL og regeringen	Mundtlig orientering om aftalen mellem KL og regeringen.
			10/08	Omstillingskataloget gøres offentligt og sendes i høring	Omstillingskataloget offentliggøres med henblik på at give mulighed for politiske spørgsmål og høringssvar.
			10/08	"Spørgsmål og svar" sættes i gang	Mulighed for at byrådsmedlemmer kan stille spørgsmål og få svar til budgetproces, budgetforudsætninger mv.
			13/08	Politiske forslag til administrativ kvalificering	Seneste tidspunkt for Administrationens tilbagemelding på politiske forslag der er blevet fagligt og økonomisk belyst.
			16/08	Partiernes tilbagemelding på politiske forslag	Seneste tidspunkt for politisk tilbagemelding på politiske forslag, der er ønskes medtaget i prioriteringsværktøj.
		20/08		Byrådet får gennemgået det samlede budgetkatalog	Byrådet får præsenteret Direktionens oplæg til Budget 2027. Med oplægget følger blandt andet omstillingskatalog, budget-blokke, generelle budgetbemærkninger, resultatmål og 10-årig anlægsplan, der således udgør det samlede budgetkatalog.
			20/08	Proces for prioritering sættes i gang	Prioriteringsværktøj med budgetoplæg åbnes for Byrådets partigrupper.
			21/08	Oplæg til budget offentliggøres og sendes i høring	Direktionens oplæg til Budget 2027 og det samlede budgetkatalog sendes i høring.
		26/08		Spørgetime for Byrådet om budget	Byrådet kan stille spørgsmål om alle emner, herunder omstillingskatalog og direktionens oplæg til budget samt prioriteringsværktøjet. Der en særlig opmærksomhed på nye byrådsmedlemmers deltagelse.
		27/08		Borgermøde	Borgermøde om forslag til budget.
		01/09		Politiske forslag	Partigrupper melder ind med evt. yderligere politiske forslag som oplæg til drøftelser på budgetseminaret.
		03-04/09		Byrådet holder budgetseminar	Budgetseminar med drøftelse af Direktionens budgetoplæg og relevante temaer for budgetlægningen.
			07/09	Frist for høringssvar	Høringssvar indgår som input til de politiske forhandlinger
			08/09	Forhandlingsproces startes	Politiske forhandlinger om budgetaftale kan påbegyndes med baggrund i det samlede budgetkatalog.
	09/09	16/09		1. behandling af Budget 2027	Økonomiudvalgets budgetforslag behandles første gang. Indkomne høringssvar indgår i sagen.
	09/09			Møde med HU om budgetforslag	Møde mellem Økonomiudvalg og Hovedudvalget om budgetforslaget.
			25/09	Forhandlingsproces afsluttes	Politiske forhandlinger afsluttes.
	07/10	07/10		Vedtagelse af Budget 2027	2. behandling af budgetforslag med afstemning om budgetaftale og eventuelle ændringsforslag
10-11/11	18/11	25/11		Godkendelse af takster	Godkendelse af takster på dagtilbudsområdet og øvrige områder, hvor takster er genberegnet på baggrund af det vedtagne budget.
01-02/12	09/12	16/12		Offentliggørelse af budgethæfte	Sammenskrivning af budgetbemærkninger og budgetaftale med ændringsforslag til et budgethæfte.

FU: fagudvalg, ØK: økonomiudvalg, HU: hovedudvalg

Drøftelsespunkter vedrørende tidsplanen

- Borgerinddragelsen. Er tidspunktet for borgermødet vel placeret mellem budgetorientering og budgetseminar?
- Medarbejderinddragelsen: Tidspunkt for møder med HU.
- Fristen for høringssvar den 7. september, hvilket var en uge senere end i forbindelse med Budget 2026. Denne frist har varieret fra år til år.
- Tidspunktet for budgetseminar, de politiske forhandlinger og budgetforlig.

Redskaber for Byrådet i budgetproces

- Mulighed for at fremsende politiske forslag, der ønskes fagligt og økonomisk belyst
- Mulighed for i prioriteringsværktøjet inden budgetseminaret at tilkendegive holdninger til medtagne og ikke medtagne forslag i direktionens oplæg
- Mulighed for at stille spørgsmål om alle emner, herunder omstillingskatalog og direktionens oplæg til budget samt prioriteringsværktøjet
- Mulighed for afklaring af emner i spørgetime
- Mulighed for at følge med i høringssvar, der løbende samles op på hjemmesiden

Syddjurs KOMMUNE

Er det de rigtige redskaber?

- Er modellen, hvor Administrationen tilbyder kvalificering af de politiske forslag hensigtsmæssig, herunder hvad kan deles med offentligheden?
- I hvilken grad opleves det samlede budgetmateriale som et relevant politisk arbejdsredskab?
- Systematik i forhold til bloktyper, herunder direktionsblokke og tekniske blokke.
- Er mængden af materiale herunder blokke og baggrundsmaterialer blevet for omfangsrig?
- Har brugen af prioriteringsværktøjet til budgetseminaret fungeret efter hensigten?
- Har borgermødet det rette format?

Omstillingskatalog

- Hvordan har det fungeret med det nye tiltag med forskellige typer af omstillingsforslag (hverdagseffektiviseringer, investeringsforslag, regnskabsanalyse og servicereduktioner mv.?
- Har de enkelte forslag i omstillingskataloget generelt den rette økonomiske volumen?
- Er der ønsker til kategorier i fremtidige omstillingskataloger (AI allerede beskrevet i budgetaftale)

Øvrige bemærkninger?